Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 04/11/2026 17:37
Sayı: E-120.07.03-1977086

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-85112434-610-9120715
Konu : Soru Önergeleri

7/37747 GK 68
7/40137 GK 107
7/41069 GK 117
7/41072
7/41482 GK 119

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : a) 21.12.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1762005 sayılı yazınız.
b) 17.02.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1800621 sayılı yazınız.
c) 04.03.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1809371 sayılı yazınız.
ç) 11.03.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1815208 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (11 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 9F2B618A-C2AF-4FDE-9E93-F75A1FED1687 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
http://www.ktb.gov.tr http://sgb.ktb.gov.tr
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Nurhan TAMER
Araştırmacı

7/41069
GK 117

AĞRI MİLLETVEKİLİ SAYIN SIRRI SAKIK'IN 7/41069 ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP

Bakanlığımız (Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü)'ca;

Türk kültür, sanat ve edebiyatının ulusal ve uluslararası alanda tanıtılmasına ve gelişimine katkı sağlanması amacıyla, Bakanlığımız Millî Kültür Eserlerinin Basımı ve Yayımı Projesi kapsamında 1952 yılından bu yana yayın faaliyetleri yürütülmektedir. Söz konusu Proje ile ülkemizin kültürel, edebî, tarihî ve sanatsal değerlerinin geniş kitlelere ulaştırılması ve gelecek kuşaklara aktarılması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, ortak kültürel birikimimize katkı sağlayan farklı eserlerin yayımlanmasına yönelik çalışmalar yürütülmekte olup Kürtçenin klasik sayılan eserleri de 2010 yılından bu yana Bakanlığımızca yayımlanmaktadır.

2010-2025 yılları arasında 17 başlıkta klasik Kürtçe eser ile 2025 yılında 15 ciltten oluşan Aleksandre Jaba Koleksiyonu yayımlanmış ve toplam 18 başlık Kürtçe klasik eser okuyucularla buluşturulmuştur. Bakanlığımızca yayımlanan söz konusu eserler, çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile yurt içi ve yurt dışındaki halk ve üniversite kütüphanelerinin koleksiyonlarına kazandırılmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızın katılım sağladığı uluslararası kitap fuarlarında Kürtçe klasik eserlere ulusal stantlarda yer verilmekte; söz konusu yayınlar Bakanlığımız Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü bünyesinde hizmet veren Geleneksel El Sanatları Satış Mağazası ile çevrim içi satış kanallarında da sunulmaktadır.

Öte yandan, 2022 yılından bu yana düzenlenen Kültür Yolu Festivalleri kapsamında Diyarbakır Sur Kültür Yolu Festivali'nde iki, Van Kültür Yolu Festivali'nde bir kez olmak üzere yayımlanan Kürtçe eserlerin tanıtımına yönelik etkinlikler gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız (Yaşayan Miras ve Kültürel Etkinlikler Genel Müdürlüğü)'ca;

Yaşayan Miras ve Kültürel Etkinlikler Genel Müdürlüğünce, UNESCO 2003 Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi kapsamında ülkemizin somut olmayan kültürel mirasının araştırılması, tespiti, belgelenmesi, kayıt altına alınması ve yaşatılmasına yönelik ulusal ve uluslararası düzeyde çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda araştırma, belgeleme, tanıtım, eğitim, yayın, sergi, konferans ve çalıştaylar ile mali destek ve proje faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Somut olmayan kültürel miras unsurlarının tespiti ve belgelenmesi amacıyla 2008 yılında başlatılan Somut Olmayan Kültürel Miras Türkiye Ulusal Envanteri çalışmaları, 81 ilde oluşturulan Somut Olmayan Kültürel Miras İl Tespit Komisyonlarının koordinasyonunda; yerel taşıyıcı ve uygulayıcılar, araştırmacılar, akademisyenler, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin katkılarıyla sürdürülmektedir. Envanterde farklı bölgelerin kültürel çeşitliliğini yansıtan sözlü anlatımlar, gösteri sanatları, toplumsal uygulamalar, ritüeller, doğa ve evrenle ilgili bilgi ve uygulamalar ile el sanatlarına ilişkin çeşitli yaşayan miras unsurlarına yer verilmektedir.

Hâlihazırda ulusal envanterde 368 yaşayan miras unsuru ve 1.707 yerel uygulama kayıtlı bulunmaktadır. Genel Müdürlükçe her yıl farklı illerde halk kültürü alan araştırmaları gerçekleştirilmekte ve bu çalışmalar kapsamında elde edilen bilgi ve belgeler Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezine kazandırılmaktadır.

Bu kapsamda Ağrı ilinde halk mutfağı, halk edebiyatı (âşıklık geleneği, dengbejlik), çocuk oyunları, seyirlik oyunlar, evlenme gelenekleri, masal külliyatı, dokuma ve yöresel giyim-kuşam ile halk oyunları alanlarında araştırmalar gerçekleştirilmiş ve 354 veri Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezine kaydedilmiştir. Ayrıca, 2026 Yılı Halk Kültürü Alan Araştırmaları Planı kapsamında dengbejlik konulu alan araştırmalarının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcılarının tespiti ve desteklenmesine yönelik çalışmalar da ilgili yönerge hükümleri doğrultusunda sürdürülmekte; belirlenen ölçütleri taşıdığı değerlendirilen kişilere ilgili alanlarda Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcısı Kartı düzenlenmekte ve bu kişiler Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezine kaydedilmektedir.

Bakanlığımız (Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı)'ca;

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, farklı medeniyet, inanç ve kültürlere ait yazılı mirası insanlığın ortak hafızasının bir parçası olarak değerlendirmekte; yazma ve nadir basma eserlerin korunması, muhafazası, kataloglanması, restorasyonu ve araştırmacıların erişimine sunulmasına yönelik çalışmalar yürütmektedir.

Başkanlık bünyesinde, yazma ve nadir matbu eserlerin gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla önleyici koruma tedbirleri uygulanmakta; eserler uygun muhafaza koşullarına sahip depolarda saklanmakta, biyolojik zararlılara karşı gerekli koruma tedbirleri alınmakta ve afet, hırsızlık ve benzeri risklere yönelik güvenlik önlemleri uygulanmaktadır. Onarıma ihtiyaç duyulan eserlerin restorasyonları da ilgili bilimsel ve etik ilkeler doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Başkanlıkça, tarihî hafızanın önemli unsurlarını oluşturan farklı dillerdeki yazma eserlerin tespiti, korunması, kataloglanması ve bilimsel yöntemlerle araştırmacıların erişimine sunulmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda, isteyen araştırmacılar yazma eserlere dünyanın her yerinden çevrim içi olarak erişebilmektedir.

Tarihî metin ve haritaların yayımlanmasında filolojik bağlılık ilkesi esas alınmakta; tıpkıbasım yayınlarda metin ve görsel unsurların aslına uygunluğunun korunmasına özen gösterilmektedir. Bu kapsamda Kâşgarlı Mahmud'un Dîvânu Lugâti't-Türk adlı eserinde yer alan haritanın da aslına uygun şekilde yayımlanmasına yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Yazma nüshalarının dijital görüntüleri de ilgili dijital platformlar üzerinden araştırmacıların erişimine sunulmaktadır.

Başkanlık bünyesinde yayımlanan eserler, alanında uzman akademisyenlerin yer aldığı yayın kurulları ve editoryal heyetler tarafından bilimsel yayıncılık esasları doğrultusunda değerlendirilmektedir. Katalog ve veri standardizasyonu çalışmaları da sürdürülmekte olup 483.000'den fazla yazma eserin yüksek çözünürlüklü dijital görüntüsü araştırmacıların incelemesine sunulmuştur.

Ayrıca, farklı dillerdeki yazma eserlerin korunması, tespiti, kataloglanması ve neşredilmesine yönelik çalışmalar kapsamında, Türkiye'de bulunan yazma eserlerin tematik ve ayrıntılı kataloglama çalışmaları uzman personel tarafından sürdürülmektedir.